

Els poetes, junts, es fan menys estranys

El Festival Poesia i + de Caldes d'Estrac arrencava divendres amb una triple proposta del tot immillorable per a la seva primera nit

La màl·lora concorreguda de les cites va ser la del trio musical **Paul Fuster, Gerard Quintana i Xarim Aresté**, però les altres dues no es van quedar gaire enrere i tant el *Cant còsmic* del duet Jaume C. Pons Alorda i **Dídac Rocher** com la proposta escènica *La caiguda de l'Hac* de Jordi Oriol i la Cia Indi Gest també van ajudar a donar el bon inici de campanya.

Paul Fuster, Gerard Quintana i Xarim Aresté. Foto: Ariadna Vázquez

Pensat com a festival d'estiu de la Fundació Palau i Fabre, va iniciar la programació d'enguany un fantàstic recital del jove i alhora prolífic poeta i traductor mallorquí Jaume C. Pons Alorda, acompanyat del músic arenyenc **Dídac Rocher**, que sembla que s'ha especialitzat en la musicació de poetes (ho ha fet abans amb poemes de Carles Riba, Salvador Espriu o el mateix Palau i Fabre), i cal celebrar que ara acompanyi poetes vius i tan energètics i lluminosos com Pons Alorda. Tot i així, el seu espectacle *Cant còsmic* és d'un poeta traspassat com Walt Whitman (1819-1892), però ja se sap que els mots dels poetes perviuen, i en aquest cas ho demostren les set edicions que ha publicat recentment de la traducció de Pons Alorda al *Fulles d'herba* (Edicions de 1984) del gran poeta nord-americà. Des de diversos paisatges de versos del seu "Cant de mi mateix" fins als cants a les coses sagrades (la vida, la natura, la llibertat, la poesia) i les seves ombres (la mort, el fracàs, l'esclavatge, l'hivern) no menys menystingudes, la veu vital de Whitman es corporitzava en la de Pons Alorda, que contagia el públic fins a fer-lo corejar, empatitzar i agermanar amb un sol clam com un salm: "Hi ha una cosa dins meu". Com era el pròposit primer del poeta, s'hi va celebrar el que és ?immortal i bo'.

Si Whitman té a *Fulles d'herba* "El criptograma Shakespeare-Bacon", la següent proposta de la nit també esperava a ser desxifrada durant la seva actuació. L'actor, director i dramaturg Jordi Oriol de la companyia Indi Gest hi presentava amb un nou embolcall, acompanyant-se de músics (**Oriol Roca, Sasha Agranov i Jordi Santanach**), *La caiguda de l'hac*, basat en el *Hamlet* de William Shakespeare i que esdevé la versió acústica de la prèviament estrenada com *La caiguda d'Amlet*. Una primera part del monòleg de l'actor feia del gest, la dicció i el so (no només musical i harmònic) materials de joc escènic imprescindibles per aprofundir en un text clàssic al qual s'aproximen des d'un altre punt de vista -no per lúdic menys intens, al contrari-. Diuen que la H és la lletra que de l'anglès al català passa a no sonar, com de la paraula ?mot' a ?mort' només hi va una ?erra', tan erràtica i errívola com fa navegar els espectadors pels seus Canals el director, admirador de la primera ?merdra' d'Ubú rei.

Gerard Quintana. Foto: Ariadna Vázquez

I Whitman també escrivia "Jo he estat cercant, durant molt de temps", amb el mateix esperit modernista que van heretar els tres signants del famós "Manifest groc (manifest antiartístic català)". Just aquest va ser el primer text de la vetllada interpretat per **Gerard Quintana**, que proclamava allò que havien escrit de joves Salvador Dalí, Lluís Montanyà i Sebastià Gasch a la Barcelona del març de 1928. A Caldes d'Estrac, però, no eren pintors ni crítics els que comunicaven, sinó que els tres moderns actuals són tres músics rockers de l'alçada de **Paul Fuster, Xarim Aresté** i el mateix

Quintana, que en una primera part semblava seguir els passos de rapsoda d'una **Patti Smith** (més avesada a aquestes connexions transpoètiques intergeneracionals i/o intemporals).

És per treure's el barret l'univers que han aconseguit crear aquests tres catalans a casa seva (a un pis a la dreta de l'Eixample han tingut i tenen la base d'operacions musicals i vitals). Allà s'hi ha cogut i coagulat per exemple el primer poemari d'**Aresté**, *Catacumba umbilical* (66 rpm Edicions, 2015), alguns dels textos que va dir al recital **Quintana** -com "Intel·ligència superior", "Els poetes" o "La bassa de les clotxes"-, mentre que l'altre duet de músics (a la bateria, **Fuster** -com havia experimentat al seu grup novaiorquès **Proton-Proton**-, i amb guitarra, **Aresté**) ofería un seguit de mars de fons de banda sonora rockera.

Entre bromes a l'escenari i rialles còmplices del seu públic, aquest es va entregar sense condicions a ?l'esdeveniment poètic' o ?Poema fest' que va rebatejar **Fuster**. L'espectacle anunciat com a *Ulls de poll* -i rebatejat també com a *El negre de banyoles*, potser per l'estany de ritme i blues que recorre per la seva sang- va anar navegant per aigües ara revoltes ("Mataró-Llavaneres", del poeta i crític Jordi Cornudella), ara encalmades però sempre intenses, com a l'única cançó que va cantar **Paul Fuster**, "La Santa Collons", del seu últim magnífic disc *Repte* (Chesapik, 2011), i que no es va conformar només a cantar sinó que la va escenificar, tirant-se pel terra, girant en vals amb ell mateix, aguantant silencis com pocs o allargant una nota en acord amb tots els presents.

En un moment tant podien fer sonar música "De l'univers", de *La nit dels anys* de **Sopa de Cabra** -amb aquell avís per a navegants de ?si ja ho saps tot, no et dic res més' per prendre la llum de l'univers- com de sobte esdevenir un club de la comèdia sobre el seu poder d'atracció, fins que ?polles a part', tornaven al desbudellament actiu. Concert inoblidable, perquè com va cantar **Xarim Aresté** amb el so la guitarra redoblat: ?Junts ens sentim menys estranys'. Tots tres tan covards i preciosos que se saben bé aquella cançó no cantada, però sí tocada per altres longituds d'ona, del protomodernista **Fuster**, la que diu: ?Preuat i preuada tenen una casa entre el gran sí i no'.

Jordi Oriol. Foto: Arxiu Poesia i +